

közönséggel annál szorosabb viszonyba léphessen. Az odavaló értelmiség ünnepléül avatá a gyűlést, melyen gróf Kuun Géza elnöknek Petrozsény multjára kiterjeszkedő megnyitó beszédén kívül Sólyom-Fekete Ferencz társ. alelnök levéltári kutatások alapján a havasok közé ékelt Zsilvölgynek Hátszeg vidékéről történt betelepítését és eloláhosodását felette érdekesen fejtegeté. Tallatschek Ferencz bányaigazgató a kis Zsil mentén köszénbányászat közben felfedezett aranymosásokról tartott előadást. Kun Róbert társulati titkár a Hora-korszak indító okait hasonlítja össze a francia forradalom eredetével.

A társulati czélok iránt hathatósan tájékoztató gyűlés lefolyásának vázolásával nyitá meg gróf Kuun Géza elnök az októberi gyűlést s azután Soós Antal ismertette nyári kutatásai eredményét, majd meg Szabó Károly kolozsvári egyetemi tanár méltatá az ugyancsak Soós Antal által az abafajai levéltárból gyűjtött középkori okmányokat, melyek főleg a nagyváradi, egri egyházmegyék történetéhez új adalékokat nyújtanak. König Pál reáliskolai tanár a Téglás Gábor és Téglás Istvánnal Várhelyen és környékén fogatosított ásátásokat és kutatásokat előzetesen ismertette Mommsen történeti művének Daciát illető adatait öszszegelte.

November 3-án ugyancsak gróf Kuun Géza elnöklete alatt tartott felolvasó gyűlésen König (Király) Pál folytatta Mommsen munkájának ismertetését, foglalkozva különösen az ázsiai tartományokkal. Mailand Oszkár reáliskolai tanár, ki mult nyáron Párisban ethnographiai tanulmányokat végzett, a párisi ethnographiai muzeumokról tartott előadást. König Pál Téglás Gábor értekezését olvasta fel Zalánról a római bányahatósági központról. König Pál referált a Veczel határán folytatott ásátásokról, Mailand Oszkár az Aranyfalunál észlelt római nyomokról. Az ott feltételezhető római Maroshíd lehető nyomainak kiderítése előadó és Téglás Gáborra bízatik. Gróf Kuun Géza elnököt a társulat felkérére, hogy a jövő havi gyűlésen Döbrentey Gábor születésének 100-ik évfordulója alkalmából emlékbeszéd alakjában elevenítse fel néhai jelesünknek e megyében és az erdélyi részekben kifejtett tudományos működését, T. G.

A VIDÉKI MUZEUMEGYESÜLETEK hivatásáról Pulszky Ferencz az alsó-fehérmegyei muzeumegyesület elnökéhez levelet intézett, mely a Politikai Szemle november 25-iki száma szerint így szól:

Különös meglepédesemre szolgál, hogy ismét egy sokat ígérő régészeti és történelmi társulat alakult Erdélyben, mely az ősi idők emlékeinek gyűjtését és megőrzését tűzte ki céljául; azon körülmény pedig, hogy a Nagyméltóságú erdélyi püspök szíves volt ezen társulat pártfogását elvállalni, biztosítja annak állandóságát hosszú időre.

Mióta a magyar nemzeti muzeum igazgatósága reám ruháztatott, mindig oda igyekeztem, hogy az ország különböző részeiben provinciális muzeumok alakuljanak, ámbár tekintélyes oldalról azon ellenvetésre találtam, hogy ily módon az ország régiségei szétforgácsoltatnak, azoknak tanulmányozása megnehezítettetik s oly kitünőbb tárgyak, melyeknek legméltóbb helye a magyar nemzeti múzeum volna, kevésbbé látogatott helyeken eldugva maradnak.

Azon előnyök azonban, melyek a provinciális muzeumokkal járnak, nézetem szerint tetemesen leszállítják az ellenvetések értékét, mert ezek költik fel s élesztik

a közönség érdekeltségét a hazai régiségek és műemlékek iránt, sok érdekes tárgy, mely a családoknál különben elkallódnék, a társulat gyűjteményébe kerül. Sok nevezetes lelet, mely kulturtörténelmi értékkel bír s eddig a föld népe által, mely azokra szántásnál vagy ásásnál véletlenül reá bukkant, vagy eltörött, elhányatott, vagy pedig pálinkára váltatott át, az ily múzeumok által megváltatik és alkalmat adhat nevezetes ásatásokra, melyek, mint például a keszthelyvidékiek és mosonmegyeyiek, egy egész korszakra új világot vetnek. Találkoznak továbbá az ily társulatoknál férfiak, kik a gyűjteményeket a tudományra nézve is értékesítik, az évi jelentések pedig figyelmeztetik a magyar nemzeti muzeumot minden régiségek- és műemlékekre, melyeket a társulat felfedezett s fentartják így az összeköttetést a központtal

Igaz, hogy az ily társulatok mindig csak addig virágoznak, míg vezetőségük lelkes férfiak kezében marad, kik idejüket és munkásságukat, ügyszeretettből, a társulatnak áldozzák fel.

A tapasztalás mutatja, hogy az ily társulatok néha elszenderülnek, ha egyes hazafias pártfogóik, kik bennük a lelket fentartották, eltávoznak vagy elhalnak. Csak ott, hol a gyűjtemények valamely intézethez kötve, vagy hol a társulatok képesek voltak elegendő tőkét szerezni, hogy tulajdon helyiségük legyen, csak ott lehet remélni, hogy azok állandóan folytathassák üdvös tudományos működésüket.

Az alsó-fehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egylet azon szerencsés helyzetben van, hogy lelkes férfiak állanak élén és hogy a közönség pártolását megnyerni képes.

Fogadja tehát Tisztelt Elnök Úr szíves üdvözlőmet és szerencsekívánataimat ezen egylet megalapításához, melynek jövőjéhez sok remény fűződik.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1886. nov. hó 22-én

Pulszky Ferencz,

a könyvtárak és múzeumok orsz. főfelügyelője.

AZ OROSZ ARCHÆOLOGUSOK VII. GYŰLÉSE a megállapított program szerint 1887. évi augusztus 18-án (új naptár szerint) *Jaroslavl* városában fog megnyitni s szeptember 1-éig tartani. Eddig 62 kérdést jelentettek be a régészek, melyeket a gyűlésen meg fognak beszélni s melyek felölelik: a történelem előtti (præhistoricus) régiségeket, az ethnographiát s a történelmi földrajzt, az orosz festészeti s építészeti műemlékeket, az egyházi régiségeket, az oroszok házi s társadalmi létére vonatkozó kérdéseket; a szláv-orosz nyelv- és írás- emlékeit; a classicus, slavo-byzanci, nyugot-európai s a keleti régiségeket. A bejelentett közleményeken kívül az előkészítő bizottság kérdéseket állított fel, melyekre választ óhajtana kapni a gyűlésen.

A kérdések általánosak és különösek. Az oroszok mindenekelőtt

1. Hiányát érzik az orosz archæológiát tárgyaló kézikönyvnek, azért óhajtanádó, hogy a gyűlés egy ilyen vezérfonal programját megállapítsa. Továbbá kívánatos a különböző kiadványokban megjelent régészeti cikkek betűrendes tartalomjegyzékének összeállítására is.

Az provinciális városokban megnyitandó múzeumok alkalmából felmerül azok állandósításának és szabályzataik kidolgozásának kérdése.

Tekintve azt, hogy az orosz múzeumokban nincsenek emlékek a régi